

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ภคพร วัฒนดำรง : การวิเคราะห์ต้นทุน - ผลได้ของเงินอุดหนุนจากรัฐให้แก่การศึกษาเอกชน
(A COST - BENEFIT ANALYSIS OF GOVERNMENT SUBSIDIES ON PRIVATE EDUCATION)

อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. สุมาลี ปิตยานนท์ ; 118 หน้า. ISBN 974- 636-377-8.

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาต้นทุนและผลได้ของเงินอุดหนุนจากรัฐให้แก่การศึกษาเอกชนโดยการให้เงินอุดหนุนการศึกษาในครั้งนี้ พิจารณาเฉพาะกรณีการให้เงินอุดหนุนเป็นเงินรายหัวนักเรียนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาที่ได้รับเงินอุดหนุนในกรุงเทพฯ วิธีการศึกษามีทั้งในส่วนของ การวิเคราะห์ต้นทุนผลได้ และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน การวิเคราะห์ค่าความไวและการวิเคราะห์สถานการณ์จำลอง

วิธีการคำนวณต้นทุน พิจารณาจากงบประมาณของรัฐที่ให้การอุดหนุนการศึกษาเอกชนนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2532 จนถึงปี พ.ศ.2538 ส่วนการคำนวณผลได้ พิจารณาเพียงผลได้ในประเด็นของการประหยัดทรัพยากรของรัฐกรณีที่รัฐไม่ให้เงินอุดหนุนการศึกษาเอกชนซึ่งการคำนวณผลได้เกิดจากผลคูณของค่าประมาณจำนวนนักเรียนที่รัฐต้องรับภาระในการจัดการศึกษากับค่าประมาณค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนภาครัฐตามงบประมาณต่างๆ ได้แก่ งบดำเนินการ งบลงทุนและงบรวม สำหรับการประมาณค่าสัดส่วนจำนวนนักเรียนที่รัฐต้องรับภาระนั้น ส่วนหนึ่งพิจารณาจากการประมาณค่าความยืดหยุ่นของความต้องการเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนที่ได้รับเงินอุดหนุน และพิจารณาจากผลของรายได้ต่อความต้องการศึกษาในโรงเรียนเอกชน

ผลการศึกษาพบว่า หากรัฐอนุญาตให้โรงเรียนเอกชนสามารถเก็บค่าเล่าเรียนได้เพิ่มขึ้น และยกเลิกการให้เงินอุดหนุน ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาค่าเล่าเรียนก็คือ รัฐจะต้องรับภาระจากการลดลงของความต้องการในการศึกษาโรงเรียนเอกชนที่ได้รับเงินอุดหนุนในอัตราร้อยละ 8 ซึ่งคิดเป็นอัตราที่ไม่สูงมากนัก อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากสภาพความเป็นจริงของสังคมไทย ซึ่งมีหลักฐานงานวิจัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้ที่ศึกษาในโรงเรียนเอกชนที่ได้รับเงินอุดหนุนจะมาจากครัวเรือนที่มีรายได้ปานกลางจนถึงค่อนข้างต่ำ งานศึกษาคครั้งนี้ได้นำเอาความจริงดังกล่าวเข้ามาวิเคราะห์ด้วยเป็นผลกระทบทางด้านรายได้ต่อความต้องการเรียนในโรงเรียนเอกชนที่ได้รับเงินอุดหนุนซึ่งจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ทำให้สัดส่วนจำนวนนักเรียนที่รัฐต้องรับภาระสูงขึ้นอีกร้อยละ 36 รวมเป็นร้อยละ 44 ดังนั้นผลทางด้านราคาและรายได้ทำให้ทราบถึงจำนวนนักเรียนที่รัฐต้องรับภาระ (Number of Relocated Students) ซึ่งเมื่อคิดเป็นมูลค่าทางการเงินแล้วจะมีมูลค่าสูงมาก

สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนผลได้พบว่า การให้เงินอุดหนุนการศึกษาเอกชนของรัฐเกิดความคุ้มค่า เพราะมูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็นบวกและอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนมีค่ามากกว่าหนึ่ง สำหรับการวิเคราะห์ผลกระทบของการให้เงินอุดหนุนต่อปริมาณการศึกษาเอกชนนั้นไม่อาจสรุปได้ว่าก่อให้เกิดการขยายตัวของปริมาณการศึกษาให้กับสังคมเนื่องจากข้อมูลที่แสดงปริมาณการศึกษาเอกชนมีจำนวนลดลงทุกปี ในขณะที่เดียวกันก็มีการลดลงของโรงเรียนเอกชนในภาพรวมและจำนวนประชากรวัยเรียนที่ลดลง ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมอื่นๆ มากกว่า

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติ ภคพร.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 9-
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม